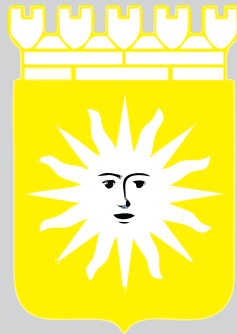
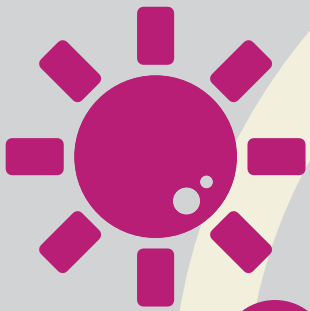

MILJÖPARTIETS BUDGET 2018

miljöpartiet de gröna

SOLNA

Budgetmotion 2018

För barnen och framtiden

Ett grönare Solna

Med vår politik tar Solna ett större ansvar för framtiden. Målet är att alla Solnabor ska känna tilltro till samhället, därför vill vi utveckla den lokala demokratin och dialogen med medborgare. Miljöpartiets drivkraft är barnens och kommande generationers rätt till ett gott liv.

För 2018 vill vi särskilt lyfta följande områden - barn, miljö och trafik.

Barn: Vi ser barn som aktiva medskapare av samhället. Därför anser vi att barns inflytande i Solna behöver stärkas. Politiska beslut ska föregås av barnkonsekvensanalyser och miljöer som barn vistas i ska förbättras. Barnen ska ha säkra skolvägar, trivsamma lokaler i förskola och skola och kommunens lekplatser och idrottsplatser ska vara trygga och inspirerande. En jämlik skola är grunden för en demokratisk samhällsutveckling. Vi vill satsa på barnens lärande genom mindre barngrupper och klasser och mer personal. Vi vill också ta krafttag för att minska barns och ungas psykiska ohälsa.

Miljö: Frisk luft, rent vatten, giftfria miljöer, mindre buller och tillgång till grönområden. Allt detta behövs för att Solna även i framtiden ska vara en stad där människor vill leva och bo. I en stad som växer och en värld med ett föränderligt klimat måste vi bygga hållbart och klimatsmart med hänsyn till ekosystemtjänster. Vi vill att Solna går före i klimatomställningen med målet att bli en fossilbränslefri kommun senast 2040.

Trafik: Solna har alltför länge varit en överkörd kommun med storskaliga bilvägar, barriärer, luftföroreningar, långa köer och på många platser en otrugg miljö för gående och cyklister. För att lösa problemen krävs en ny trafikplanering som prioriterar gående, cyklister och kollektivtrafik och som tar utrymme från bilar. Vi vill göra en rejäl satsning på utbyggnad av cykelinfrastrukturen. Vi vill också att stora vägar ska omvandlas till levande stadsgator. För att kollektivtrafiken ska ta sig fram vill vi anlägga busskörfält på flera gator. Vi säger nej till en Huvudstaled i tunnel som står i motsats till en hållbar utveckling.

Mer pengar till välfärden

Solna växer men kommunen släpar efter med sin samhällsservice och sitt hållbarhetsarbete. Skattesatsen behöver höjas för att klara de många utmaningar ett snabbt växande Solna står inför. Vi föreslår en skattesats på 17,50 öre per skattekrona vilket är en höjning med 38 öre. På många områden är investeringsbehovet stort. Vi ökar därför taket för investeringsbudgeten till 2 miljarder över en rullande femårsperiod. För att skapa stabilitet och förutsättningar för framtida investeringar krävs en god ekonomisk hushållning. Därför föreslår vi att kommunens resultat enligt balanskravet år 2018 ska uppgå till 100 miljoner.

Så här har vi byggt Miljöpartiets budgetmotion för 2018: Först kommer de kommunövergripande frågorna, som vanligen behandlas i kommunstyrelsen. Därefter går vi igenom olika ämnesområden: stadsplanering, miljö och hälsa, barnomsorg och skola, arbete och vuxenutbildning, sociala frågor, frågor som rör äldre samt kultur och fritid. Vi fortsätter med investeringar och avslutar med Miljöpartiets uppdrag till kommunens nämnder samt gör jämförelser med Alliansens budget.

En hållbar stad

Kommunövergripande frågor

Solna är en attraktiv stad. Närheten till grönska och vatten, till arbetsplatser, utbildning på olika nivåer och till Stockholms rika kulturliv, samt blandningen av människor med olika bakgrund skapar bra möjligheter för ett gott liv. Solna växer och den största utmaningen är att kunna skapa en stad som är hållbar ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Ett samlat grepp om hållbarhet

Klimatförändringen är här och nu. Aldrig tidigare har det varit så bråttom med insatser för att hejda den globala uppvärmningen. Hela samhället måste ställa om för att underlätta de livsstilsförändringar som vi alla behöver bidra till. Hoten är så stora, men samtidigt är möjligheterna större än någonsin. Vi har kunskaper, vi har teknik, nu handlar det om vilja till förändring och politiskt ledarskap. Vi vill att Solna tar lokalt ledarskap för klimatet och bidrar i omställningen. En klimatstrategi för Solna behöver tas fram med sikte på att Solna senast 2040 ska vara en fossilbränslefri kommun. Hur staden ska bli mindre sårbar vid värmeböljor och förväntade oväder med ökade nederbörds mängder ska ingå i klimatstrategin.

Miljöpartiet vill se en bättre samordning av hållbarhetsarbetet i kommunen. Vi föreslår ett expertteam i kommunledningen med uppdrag att leda och samordna insatser för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Ett brett samarbete ska sökas med andra kommuner, organisationer och företag.

Låt medborgarna vara med

Medborgarna har rätt till information, delaktighet och inflytande. Vi kräver bättre insyn, enklare tillgång till kommunala handlingar och förbättrad dialog mellan kommunen och Solnaborna. Vi vill därför inrätta en demokratikommitté för att stärka de demokratiska arbetsformerna i kommunen. För att stimulera lokala initiativ och minska avståndet mellan de folkvalda beslutsfattarna och medborgarna

vill vi också att Solna provar konceptet medborgarbudget. Genom att en grupp Solnabor exempelvis får utforma eller prioritera olika alternativ i en investeringsfråga som berör dem blir medborgarna mer delaktiga i budgetprocessen.

Vi vill även att Solna använder SKL:s demokratibarometer för att följa upp hur medborgare och förtroendevalda upplever den lokala demokratin.

Barnens perspektiv

Barns och ungas inflytande behöver stärkas och deras rättigheter garanteras genom att Barnkonventionen följs. Miljöpartiet vill att det görs barnkonsekvensanalyser inför politiska beslut av alla slag och att barns och ungas inflytande i stadsplaneringsfrågor underlättas. Likabehandlingskommitténs arbete ska utvidgas till att följa upp hur barnkonventionen tillämpas i kommunen.

Investera i människor

För att utveckla Solna som en socialt hållbar kommun vill Miljöpartiet inrätta en social investeringsfond. Den ska användas till förebyggande insatser, utöver vad som ryms i ordinarie budget. Pengarna kan användas i utvecklingsprojekt. Tidiga insatser till stöd för individer i olika former av utsatthet bör ses som investeringar. Kommunstyrelsen bör upprätta tydliga riktlinjer för hur medel i investeringsfonden ska användas.

Grön finanspolicy

Solna har stora finansiella tillgångar som bör förvaltas med hänsyn till miljö, klimat och riskminimering. Vi vill att Solna tar fram en ny finanspolicy med ökade etiska och miljömässiga ambitioner. Finanspolicyen ska möjliggöra användning av gröna obligationer som finansieringsmodell om kommunen behöver låna till insatser för miljö- och hållbarhet. En grön finanspolicy innebär att Solnas tillgångar kan användas för att påskynda omställningen av hela samhället i hållbar riktning.

Krav vid upphandling och inköp

Kommunen köper både varor och tjänster i stora mängder och kan redan vid upphandlingen ställa specifika krav om miljömässiga, etiska och sociala hänsyn. Möjligheter till återbruk, renovering, uppdatering, rekonstruktion och demontering kan också beaktas vid upphandling för att attrahera företag med cirkulära (kretsloppsanpassade) affärsmodeller. Miljöpartiet vill därför att Solna tar fram en ny upphandlingspolicy med tydligare och hårdare styrning av företagens arbete med miljö, etik, antidiskriminering och andra sociala frågor.

I upphandlade verksamheter ska kommunen säkerställa att villkoren för personalen är likvärdiga med villkoren för kommunens egen personal. Vi kräver därför att leverantörer och underleverantörer ska erbjuda kollektivavtal eller kollektivavtalsliknande förhållanden. För att förstärka Solnas arbete för rättvis handel vill vi även att kommunen ansöker om att bli en Fairtrade city.

I syfte att minska kommunens miljöpåverkan vill vi att Solna utreder möjligheten att införa ett internt påslag på inköpsavgiften för olika förbrukningsvaror och tjänster som kommunen köper samt på kommunens bilar och flygresor. Avgiften ska skapa incitament för återhållsamhet i inköpen, ökat återbruk och återvinning samt hållbara resvanor. Intäkterna från avgiften kan användas för att finansiera olika miljö- och hållbarhetsprojekt.

Kostpolicy för hälsa och miljö

Maten som serveras i kommunala verksamheter ska vara god, hälsosam, miljö- och klimatvänlig. Målsättningen ska vara att matgäster i Solna ska erbjudas goda måltider i en trivsam miljö, tillagade av bra råvaror från hållbar produktion. I upphandling av mat ska det ställas krav på minst 50 procent ekologiska livsmedel och en successiv ökning av denna andel ska stimuleras. Vi vill även ställa krav på närproducerade och säsongsanpassade livsmedel, fler vegetariska rätter, mat lagad från grunden utan onödiga tillsatser

och helst i lokala tillagningskök. Inköp av kött ska ske utifrån kvalitet och djuretiska hänsyn. Separat insamling av matavfall, arbete för att minska matsvinn och undvikande av onödiga transporter betyder mycket för miljö och klimat. För att styra arbetet i denna riktning behöver Solna ta fram en ambitiös kostpolicy.

Flyktingmottagande

De senaste årens flyktingströmmar ställer ökade krav på kommunen. Genom bosättningslagen anvisar Migrationsverket personer som beviljats uppehållstillstånd till kommunerna. Solnas tog under 2016 och 2017 emot 385 respektive 307 nyanlända. För 2018 är vår kvot 215.

Miljöpartiet vill minska behovet av tillfälliga modulbostäder genom att kommunen tillsammans med Signalisten, privata fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och privatpersoner aktivt söker boende för de nyanlända inom det befintliga bostadsbeståndet. Solna behöver också ställa krav i exploateringsavtal på att en högre andel av de nya bostäder som byggs reserveras för kommunens behov.

Miljöpartiet vill att miljön vid modulbostäderna som har byggts på gamla Stenbackaskolans tomt i Huvudsta och på Förvaltarvägen vid Solna station ska utformas på ett trevligt och välkomnande sätt med grönytor och mötesplatser som inbjuder till aktiviteter. Eftersom varje modulbostad är så liten är det också nödvändigt med gemensamma utrymmen för studier och social samvaro.

För ett bra mottagande behöver många samverka både inom myndigheter och med civilsamhället. Miljöpartiet föreslår en personalförstärkning för handläggning av nyanländas ärenden i kommunen och att kommunen ger stöd till ideella föreningar och andra delar av civilsamhället som arbetar för att nyanlända ska komma in i samhället.

Bättre insyn vid exploatering

Medborgarna ska bjudas in till dialog tidigt inför exploaterings- och förändringsprojekt i staden. För att öka inflytandet och få med också dem som vanligtvis inte

deltar i processen ska nya metoder för samråd prövas.

För en öppnare hantering av exploateringsfrågor föreslår vi att ett exploateringsutskott inrättas under kommunstyrelsen. Ett aktivt utskott skulle öka den politiska styrningen och förankringen av Solnas utveckling. Det är mycket angeläget eftersom kommunen idag gör upp med stora byggbolag bakom stängda dörrar där möjligheten till insyn är i princip obefintlig både för politiker och Solnabor.

Ett tillgängligt Solna

När nya stadsdelar byggs måste kommunen se till att tillgängligheten finns med tidigt i planeringen. Tydliga krav i aktuella styrdokument är en förutsättning för att det ska bli rätt från början.

Det krävs även bättre information om hur tillgängligheten ser ut i Solna. Miljöpartiet har föreslagit att kommunen ska ha en tillgänglighetsguide som uppdateras kontinuerligt.

Trygghet

Miljöpartiet vill stärka det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Solna. Vi vill se en kommunövergripande samordning för trygghetsfrågor där kommunen stöttar och initierar aktiviteter som nattvandring, grannsamverkan, grannstöd med mera. Det behöver finnas fungerande länkar mellan kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande aktiviteter och den lokala polisen.

Aktivt arbete med jämställdhet

Jämställdhet är en viktig faktor i all offentlig verksamhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och behandlas lika. Vi vill därför att alla nämnder ska arbeta aktivt med jämställdhetsintegrering av budget, verksamhetsplan och beslut. Detta innebär exempelvis att budgeten analyseras utifrån vilka konsekvenser olika budgetposter får för kvinnor respektive män. Uppföljning av jämställdhetsarbetet underlättas av könsuppdelad statistik. Kommunen kan då bidra till en jämnare fördelning av makt och

inflytande i samhället liksom till större ekonomisk jämställdhet.

Våld, övergrepp och trakasserier

Miljöpartiet vill att Solna tar fram en kommunövergripande strategi mot våld i nära relationer, sexuella övergrepp och trakasserier. Detta är ett enormt samhällsproblem vilket inte minst visats av #MeToo-kampanjen. Mängder av främst kvinnor och flickor utsätts för allt från sexuella kränkningar i vardagen till grovt fysiskt och sexuellt våld. Det är speciellt viktigt att stärka det förebyggande arbetet, varför fokus behöver ligga på hur skolorna kan arbeta för att motverka machokultur.

Likabehandling

Likabehandlingskommittén har ett övergripande ansvar att bevaka att alla ska få ett likvärdigt bemötande i kommunens verksamheter. Uppdraget utgår från diskrimineringslagen. Vi vill att uppdraget ska förtydligas så att en särskild satsning görs under 2018 vad gäller följsamheten till barnkonventionen i alla verksamheter. Vi vill också att kommittén ska uppmuntra till samarbete och utbyte mellan Solnas förskolor, skolor och fritidsverksamheter kring likabehandlingsarbete.

Vi föreslår att Solna ska ansöka om medlemskap i WHO-nätverket Äldrevänliga städer. Vi vill också att Likabehandlingskommittén ska ges ett särskilt uppdrag att övervaka att de äldres perspektiv finns med i alla Solnas verksamheter.

Alla kommuner har enligt lag ett särskilt ansvar för att skydda och främja de fem nationella minoriteterna. Solna tillhör dessutom det s k förvaltningsområdet för finska. Det innebär att Solna till exempel ska erbjuda förskola och äldreomsorg på finska och att de medborgare som vill ska kunna prata finska när de kontaktar kommunen. Att möjliggöra mer information och service även på de andra nationella minoritetsspråken är viktigt. Vi ser också behov av att sprida mer kunskap om de nationella minoriteternas språk och kultur bland alla invånare, särskilt i skolan. På så sätt kan vi långsiktigt bidra till inkludering, förståelse och ömsesidigt

utbyte samtidigt som vi motverkar diskriminering och utsatthet.

En annan viktig del i likabehandlingsarbetet är att erbjuda mer samhällsinformation på andra språk än svenska. Med tanke på hur internationell Solnas befolkning i många avseenden är borde exempelvis Solnas webbplats innehålla information på engelska.

Bostadsstiftelsen Signalisten

I Solna råder stor brist på hyresrätter. Den kommunägda bostadsstiftelsen Signalisten ska därför ha ett starkt mandat att bygga hyresrätter och satsa på kvalitet, energieffektivisering och hållbarhetsfrågor. Vi vill också göra det lättare att få ett hyreskontrakt genom att kraven på hyresgästernas ekonomiska resurser sänks, samt säkerställa att socialnämnden tillhandahålls tillräckligt med lägenheter för att utsatta grupper ska kunna få en bostad.

Miljöpartiet vill också uppdra åt Signalisten att anställa områdesvärdar, som arbetar lokalt ute i stadsdelarna för att ge service åt de boende och skapa trygghet i närmiljön.

Råsunda Förstads AB

Råsunda Förstads AB är helägt av Solna stad och dess verksamhet omfattar i huvudsak förvaltning av egna fastigheter. Bolaget förvaltar fastigheterna Banken 2 (Stadshuset), Banken 3 (Biblioteket), Hagalund 4:2 (Industriviadukten) samt Järva 2:18 (mark och byggnader vid Överjärva Gård). Underhållet är i vissa delar eftersatt. En underhållsplan behöver tas fram för att undvika framtida stora reparationskostnader och andra olägenheter.

En prioriterad uppgift för Råsunda Förstads AB är enligt Miljöpartiet att bevara och varsamt renovera byggnaderna

vid Överjärva Gård. Gården är Solnas sista jordbruksmiljö och är av stort kulturhistoriskt värde. Men den hotas idag av planer på att riva ladugården, en av de äldsta ursprungliga byggnaderna på Överjärva som utgör gårdens hjärta. Vi vill istället att ladugården ska renoveras för att kunna inrymma olika verksamheter. Vi vill också att den planerade renoveringen av Gula villan ska påbörjas enligt den strategi för Överjärva som togs fram för ett antal år sedan.

Överjärva Gård AB

Överjärva Gård AB bedriver verksamhet inom natur- och kulturområdet samt verksamheter som syftar till att utveckla Överjärva Gård som ett miljöpedagogiskt centrum. Överjärva Gård AB är ett helägt dotterbolag till Råsunda Förstads AB. Vi vill att gården ska utvecklas till mer av ett kunskapscentrum inom miljö, bygdekunskap och byggnadsvård.

Råsta Holding AB

Råsta Holding AB äger och förvaltar bolag med ansvar för utveckling och exploatering av Arenastaden. Bolaget äger genom dotterbolag en stor del av den mark som har exploaterats i Arenastaden. Solna stad äger 25 procent. Vi menar att Solna nu ska avveckla sitt delägarskap i Råsta Holding.

Käppalaförbundet

Käppalaförbundet är ett kommunalförbund som ansvarar för rening av avloppsvatten från Solna och tio andra kommuner i länet. Reningen sker i Käppalaverket på Lidingö, men anläggningen är i behov av upprustning och utökning av kapaciteten. Det planeras också för en anslutning av två nya kommuner. Vi står bakom dessa nödvändiga investeringar som bidrar till en bättre miljö och att Stockholmsregionen kan fortsätta växa.

Grön stadsplanering

Berör huvudsakligen byggnadsnämndens och tekniska nämndens frågor

En ny trafikplanering

Solna är en till ytan liten och tätbebyggd kommun med relativt korta avstånd som gör att många kan gå eller cykla dit de ska. Solna har dock ett storskaligt vägnät som inbjuder till bilåkande vilket leder till att bussar ofta fastnar i bilköer och att gående och cyklister känner sig otrygga.

För att lösa kommunens trafikproblem krävs en ny trafikplanering och stadsplanering som prioriterar gående, cyklister och kollektivtrafik och som tar utrymme från bilar. Exempelvis skulle flera stora vägar kunna omvandlas till levande stadsgator och bussarnas framkomlighet öka genom busskörfält. Miljöpartiet vill göra om Solnavägen till Solna Boulevard, Enköpingsvägen till stadsgata och skynda på omvandlingen av Armégatan/Storgatan till en funktionell trafikmiljö för alla trafikslag.

För att förstärka arbetet med hållbart resande i all trafikplanering och stadsplanering föreslår vi att ett mobilitetsteam inrättas för att jobba med dessa frågor.

Gående och cyklister

Solna behöver satsa på att bli en promenadvänlig stad genom att bygga bort dagens barriärer och se till att det finns säkra promenadstråk av hög standard. Trottoarer och gångbanor ska vara tillräckligt breda, väl underhållna och utan hinder för framkomligheten. Längs kommunens promenadstråk ska det finnas gott om bänkar för en stunds vila. Så långt det är möjligt ska cykel- och gångtrafik vara separerad. Snöröjningen ska prioritera gående och cyklister, med särskilt fokus på säkra skolvägar och gatumiljön vid vård- och omsorgsboenden.

Solna har antagit en cykelplan, nu krävs konkreta åtgärder och att det finns finansiering. Miljöpartiet föreslår en kraftig höjning av kommunens cykelinvesteringar för att bygga fler och bättre cykelbanor, cykelparkeringar med mera. Vi

föreslår en investeringstakt på 50 miljoner om året för att kunna bygga ut vår cykelinfrastruktur till en jämförbar nivå med våra grannkommuner. Exempel på enklare insatser som borde genomföras omgående är att ta bort farliga trafik hinder från cykelbanorna och skylta om enkelriktade gator för att tillåta cykeltrafik.

2012 fick Solna ett system med låncyklar. Planen var att det inom kort skulle gå att låna cyklar på 25 platser i kommunen, och även att låna och lämna cyklar i centrala Stockholm. Men i Solna finns efter fem år fortfarande bara en handfull stationer. Nu har Stockholms stad dessutom bytt system och vad som kommer att hända med låncyklarna i Solna är osäkert. Miljöpartiet vill ha ett regionalt låncykelsystem där det går att låna en cykel med SL-kortet och cykla i flera kommuner.

Kommunen behöver också samarbeta mer med företag och andra arbetsgivare för att få fler att ta cykeln till jobbet. Därför föreslår vi att Solna instiftar en utmärkelse för arbetsplatser som främjar cykling bland sina anställda. Självklart ska även Solna stad som arbetsgivare sträva efter att uppfylla kriterierna för utmärkelsen.

Mer och bättre kollektivtrafik

Utbyggnaden av tunnelbanans gula linje är positiv för Solna och planerna på en ny tunnelbanestation i Hagalunds industriområde ger bra möjligheter att bygga bostäder där. Eftersom Solna ska bidra till kostnaden för tunnelbanebygget vill vi att en finansieringsplan tas fram.

Vi ser möjligheter att öppna fler tunnelbaneuppgångar, exempelvis i Västra skogen, Huvudsta, Solna strand och Solna Business park. Vi tycker dessutom att Solna behöver agera gentemot SL för att alla tunnelbaneuppgångar återigen ska få samma generösa öppettider. I samband med utbyggnad av Mäljarbanan vill vi att Solna kräver en pendeltågsstation i Huvudsta som kompensation. Solna station kan utvecklas till en

regionaltågsstation. Planerna på att förlänga tvärbanan från Solna station norrut behöver tas upp på dagordningen igen.

Under 2018 kommer SL att minska pendeltågsavgångarna från Ulriksdals station. Det tycker vi är helt fel utveckling när norra Solna växer och vi samtidigt behöver resa mer hållbart. Vi står inte bakom den så kallade skip-stop-lösningen som innebär försämrad turtäthet i Solna och förväntar oss att SL snarast möjligt sätter in fler avgångar från Ulriksdal.

För att underlätta för busstrafiken vill vi se fler busskörfält, trafikljus som prioriterar bussar och fler lättillgängliga hållplatser.

Minska biltrafikens påverkan

Utöver planering för gång, cykel och kollektivtrafik finns andra insatser som kan minska biltrafiken. Vi föreslår att även delar av Solna ska ingå i trängselavgiftssystemet. Intäkterna ska gå till utbyggd kollektivtrafik, och infrastruktur för gång och cykel.

Parkeringar tar idag upp stora ytor i Solna. Miljöpartiet vill att gatorna ska användas mer effektivt och att ytor ska frigöras för god gatumiljö och förbättrad framkomlighet för gående, cyklister och kollektivtrafik. Det underlättar även för varutransporter, övrig nyttotrafik, städning av gator och snöröjning. Därför ska parkeringsavgifterna användas som styrmedel för minskad biltrafik och för en bättre framkomlighet. De senaste åren har många taxor i Solna höjts, men parkeringsavgifterna har varit oförändrade sedan 2012. Vi vill höja alla parkeringsavgifter med 15%.

Det ska finnas incitament för byggherrar att tillhandahålla olika lösningar så att boende inte behöver äga en bil. Det kan handla om bilpooler och god tillgänglighet till kollektivtrafik. Parkeringsnormen ska också användas för att styra mot ett hållbart resande och främja andra transportsätt än bil. Solna behöver även fler laddstolpar för elbilar i anslutning till parkeringsplatser.

Med biltrafiken följer luftföroreningar som skadar hälsa och miljö. Kommunen måste kontinuerligt mäta halterna av partiklar och kvävedioxid. För att sänka mängden farliga partiklar vill vi att kommunen genomför informationskampanjer om nyttan med dubbfria däck. Vi är positiva till att pröva dubbdäcksfria zoner. Vi vill också utreda om miljözoner i Solna skulle vara effektiva för att få en bättre luftkvalitet och förbereda för ett förbud mot dieslbilar och andra fordon som inte uppfyller kraven för EURO 5 när detta blir möjligt.

Nej till Huvudstaleden i tunnel

Den mer än 50 år gamla idén om att bygga en biltunnel genom Huvudsta har nått vägs ände. En aktuell utredning visar att tunneln skulle kosta enorma 4,2 miljarder kronor och inte ens lösa några trafikproblem. Tvärtom skulle den orsaka en ökad bil- och lastbilstrafik och gående, cyklister och kollektivtrafik skulle drabbas negativt. Den ökade biltrafiken skulle dessutom leda till mer buller, luftföroreningar och koldioxidutsläpp som skadar människors hälsa och miljön.

Tunnelprojektet har alltför länge tillåtits lägga en död hand över utvecklingen i stora delar av Huvudsta. Byggprojekt och kreativa idéer har skjutits på framtiden med hänvisning till att tunneln måste byggas först. Miljöpartiet vill inte att Huvudstaleden i tunnel ska byggas. Istället bör tid och pengar läggas på att minska trafiken i Huvudsta och skapa trygga, trevliga och trivsamma stadsmiljöer med människor, inte bilar, i centrum.

Barnvänliga miljöer

Barn tillbringar väldigt mycket tid i skolan. Därför är skolor och förskolor viktiga platser i barnens uppväxt, platser som kommunen har ett ansvar för.

I Solna går ett stort antal barn i skolor och förskolor på tillfälliga bygglov. Baracker i torftiga miljöer som inte kommer finnas kvar. Vi i Miljöpartiet vill att Solnas barn ska gå i riktiga skolor och förskolor. Permanenta byggnader med tilltalande arkitektur och ordentliga skolgårdar. Underhållet av kommunens skolor har

släpat efter och arbetsmiljön för elever och lärare är dålig. Renoveringen av Solnas skolor måste prioriteras. Även Solnas skolgårdar och förskolegårdar måste rustas upp och vissa behöver utvidgas. Utemiljöer som är tillräckligt stora och inspirerar till rörelse och upptäckarglädje har stor betydelse för barns mentala och fysiska utveckling. Vi välkomnar att regeringen gett Boverket i uppdrag att inventera landets skolgårdar.

De utrymmen som finns vid skolor och förskolor ska nyttjas bättre. Ytor för lek och idrott kan användas även på kvällar och helger och delar av gårdar kan användas för odling, till exempel av grannarna.

Kommunens lekplatser och spontan-idrottsplatser är försummade. När befolkningen i Solna växer ökar slitaget. För att barnen ska kunna leka och idrotta på inspirerande platser och utan risk för att skada sig på trasiga redskap ökar vi budgeten för upprustning och investeringar på detta område.

Säkra skolvägar

Det är även viktigt att skolorna är väl planerade ur trafiksäkerhetssynpunkt. Det behöver bli säkrare att ta sig till och från skolan. Miljöpartiet har länge krävt en särskild plan för säkra skolvägar men arbetet går alldeles för långsamt. Särskilt viktigt är det att inventera skolvägarna för att se vilka risker och behov som finns, samt att kartlägga vilka resvägar barn, föräldrar och personal har till skolorna. Sedan måste åtgärder vidtas för att förbättra situationen. Vi avsätter medel för att kunna bygga om osäkra trafiklösningar på vägarna till Solnas skolor.

Hållbart byggande

Solna håller en hög byggtakt. Det vi bygger idag ska stå kvar länge och därför är det viktigt att vi bygger med hög kvalitet och låg miljö- och klimatpåverkan. Vi vill att Solna ställer krav enligt etablerade standarder som exempelvis ”Miljöbyggnad”, som certifierar byggnader inom områdena energi, inomhusmiljö, material och kemikalier.

Vi vill att Solna arbetar med grön design på hus och i bostadsområden. Det kan handla om att bygga i trä, anlägga småparker, vertikala trädgårdar, trädalléer, grönska vid gång- och cykeltunnlar samt sedumtak. Miljöpartiet vill att kommunen och Signalisten i första hand väljer trä som byggnadsmaterial när nya kommunala fastigheter eller bostäder byggs.

Vi vill att kommunen kartlägger ekosystemtjänster för att dessa ska kunna vägas in i planprocessen. Om planeringen innebär att ekosystemtjänster minskas ska de samhällsekonomiska kostnaderna och konsekvenser för hälsa och miljö tydligt redovisas. Utgångspunkten ska alltid vara att ekosystemtjänster ska bevaras eller att nya ska tillskapas.

Vid planeringen av nya bostäder ska kommunen också se till att det blir enkelt för de boende att leva klimatsmart, dela på ytor och saker, återvinna avfall och resa hållbart.

Vi menar att det behövs fler planhandläggare med kompetens i hållbarhetsfrågor när kommunen expanderar så kraftigt. Det är nödvändigt att få med dessa perspektiv tidigt i processen. Vi vill också att stadsarkitekten får ett tydligt uppdrag att arbeta övergripande med gestaltungsfrågor vid både ombyggnation och nybyggnation. Det behövs också en förstärkning av personalen som arbetar med bygglovshandläggning.

Den sociala sammanhållningen kan gynnas av en god fysisk planering. Stadsdelarna behöver ha mötesplatser som torg och parker, trygga gång- och cykelvägar, platser för spontanidrott, stadsodling, service och butiker, skolor, restauranger och föreningslokaler. Det måste också finnas en plan för hur Solnas stadsdelar ska försörjas med kommunal service när kommunen växer. Detta gäller särskilt tillgången till skolor och förskolor. Idag släpar planeringen efter så att barnen tvingas gå i förskola i tillfälliga baracker eller åka till en annan del av kommunen för att få skolplats.

Kvalitet och mångfald i byggandet

Mångfald och hållbarhet i byggandet påverkas av vilken markanvisningsprocess som kommunen väljer. En ökad konkurrens kan användas för att få större miljö- och klimatnytta, ökade sociala värden och bättre kvalitet. Solna nyttjar oftast inte dessa möjligheter idag. Vi föreslår därför att markanvisningstävlingar används i större utsträckning och att kommunen använder sig av sina möjligheter att ställa krav. Processerna blir då öppna och en sund konkurrens vad gäller både kvalitet och ekonomi kan stimuleras.

Solna måste vidare ha tydliga principer för överlåtelse och upplåtelse av mark. Detta saknas idag. Vi föreslår att Solna tar fram en markanvisningspolicy som kommunfullmäktige får ta ställning till. Vidare anser vi att kommunen samlat ska redovisa sitt markinnehav och göra en översyn över sina arrendeavtal.

För att även mindre aktörer ska kunna bygga bör större kvarter styckas upp i mindre delar. Med fler aktörer på marknaden kan byggpriser pressas och kvalitet bli en konkurrensfaktor.

Vi vill se en mångfald i boendet över hela Solna med både stora och små lägenheter, bostadsrätter och hyresrätter, bostäder för studenter, seniorer och människor med funktionsvariationer. Hyresrätten är central för att alla ska kunna etablera sig på bostadsmarknaden. Vårt mål är att hälften av bostadsbeståndet ska vara hyresrätter.

Utveckling av gröna miljöer

Människors tillgång till bostadsnära rekreationsområden med träd och grönska är livsviktig. Solna har tagit fram en grönplan med strategier för hur kommunens gröna offentliga miljöer ska utvecklas. Nu behöver genomförandet av grönplanen komma igång. Statliga medel finns att söka 2018, dels för bevarande av naturområden, dels för att åstadkomma grönare och mer barnvänliga städer.

Solna har många platser med värdefull natur. En av dessa är Råstasjön.

Miljöpartiet har länge krävt att ett naturreservat bildas och arbetar nu för att reservatsgränserna ska bli så generösa att området blir skyddat från framtida exploateringar i närheten av sjön. Det ekologiska sambandet mellan Råstasjön och Lötsjön ska utvecklas och områdets natur- och kulturvärden stärkas. Vi avsätter särskilda budgetmedel både i drift- och investeringsbudgeten för naturreservatet kring Råstasjön. Det kommer att behövas för att finansiera de igångsättningsåtgärder som krävs och för den löpande driften och skötseln av området.

Ett grönområde som är planerat att bebyggas är Vasalundsparken som ligger mellan Råsundavägen och Dalvägen. Miljöpartiet föreslår att området istället bevaras och rustas upp. För dem som bor i Arenastaden är ekosystemtjänsterna i Vasalundsparken extra viktiga.

Solnas utemiljöer behöver vårdas bättre. Underhåll och renhållning släpar efter. Miljöpartiet har fått bifall på en motion om fler papperskorgar, offentliga toaletter och dricksvattenfontäner för att öka servicen och trivselen. Genomförandet går för långsamt. Vi påskyndar detta genom särskilda budgetmedel för 2018.

Energi och avfall

Vi vill se en rejäl minskning av energiförbrukningen i Solna. Kommunens egna byggnader ska energieffektiviseras, både för att minska miljöpåverkan och för att driftskostnaderna ska sänkas. För planeringen av det framtida underhållet vill vi kartlägga kommunens fastighetsbestånd enligt standarden "Miljöbyggnad".

Miljöpartiet vill se en utveckling mot gröna hyresavtal och menar att Signalisten har en viktig roll i att påskynda införandet. Avtalen innebär en överenskommelse mellan fastighetsägare och hyresgäst om hur de tillsammans ska sänka miljöpåverkan till exempel genom att vatten, el och värme mäts och betalas per lägenhet och att det också på andra sätt blir lönsamt att hushålla med resurser. Vi vill också att kommunen ger råd och stöd för energi-effektivisering, avfallshantering mm till

bostadsrättsföreningar, hyresvärdar och företag.

Solna behöver satsa på utbyggnad av förnybar energi. Efter ett förslag från Miljöpartiet finns nu en solkarta som visar solenergipotential på alla tak i kommunen. Miljöpartiet föreslår att solceller eller solfångare installeras på kommunens fastigheter där det är lämpligt. Vi vill också göra det enklare för privatpersoner, bostadsrättsföreningar och andra fastighetsägare att bygga egna anläggningar för solenergi. Kommunen har tagit några första steg för att småhusägare ska slippa söka bygglov för solceller. Vi skulle vilja att det gällde alla typer av hus och både solceller och solfångare. I väntan på lagändringar som

gör det möjligt att helt slopa bygglovskravet för solenergianläggningar vill vi att alla sorters bygglov för solenergi, där sådana krävs, ska vara avgiftsbefriade. Vid nybyggnation ska byggherrar motivera i de fall inga solceller planeras.

För att minska mängden avfall krävs ett strategiskt arbete. Vi vill stödja utvecklingsprojekt inom detta område. Genom att stimulera återvinning, gynna reparation och göra det lätt för invånare och företag att hantera allt ifrån matrester till begagnade textilier, gammal elektronik och farligt avfall kan vi spara naturresurser och minska miljöpåverkan. Utvecklingen av den nya gemensamma återvinningscentralen i Sundbyberg är ett bra exempel på praktiskt och framåtsyftande miljöarbete.

God miljö och hälsa

Berör huvudsakligen miljö- och hälsoskyddsnämndens frågor

Ett förstärkt miljöarbete

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har länge varit underfinansierad. Mer resurser behövs om nämnden ska kunna utföra sina uppgifter med bibehållen och nyrekryterad personal samt få utrymme att arbeta med kunskapsbyggande. Vi vill också se fler informationsinsatser som uppmuntrar Solnabor, företag, bostadsrättsföreningar och andra aktörer till klimatsmarta inköp och hållbara beteenden.

Biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden är grunden för de ekosystemtjänster människor och samhälle får alldeles gratis av naturen. Olika arter av växter och djur fyller olika funktioner i ekosystemen och dessa kan rubbas om någon försvinner. Den biologiska mångfalden ska värnas.

Giftfri miljö

Skadliga kemikalier finns överallt omkring oss. För att minimera riskerna för människor och miljö vill vi utveckla det arbete som kommunen gör i projektet giftfri förskola och skola till att även omfatta omvårdnadsboenden. Vi vill även satsa på undersökningar av marken på lekplatser och i parker för att säkerställa att barn inte exponeras för gifter. Vi vill också se ett utvecklingsarbete för att minska mängden plast och mikroplast. Exempelvis måste kommunen förbättra hanteringen av konstgräsplaner.

Bättre luft

Trafiken i Solna ger upphov till utsläpp av skadliga partiklar och kväveoxider. Enligt lag är kommunen tvungen att mäta halterna av dessa föroreningar. Hittills har

Solna undvikit att ta detta ansvar. Hösten 2017 biföll dock kommunfullmäktige Miljöpartiets förslag om att Solna ska sätta upp en eller flera mätstationer för luftföroreningar på lämpliga platser i kommunen. I Miljöpartiets budget finns medel avsatt för dessa mätningar. Nu är det hög tid att Solna, i samråd med Östra Sveriges luftvårdsförbund och SLB Analys, sätter upp mätstationerna. När resultat från mätningarna finns är nästa steg att vidta åtgärder för att förbättra luften.

Renare vatten

Solnas vattendrag är hårt belastade av föroreningar och övergödning och uppnår inte god vattenstatus. Insatser krävs både för att minska utsläppen och för att bli av med de gifter som redan finns i vattnet. Lokala åtgärdsprogram behöver tas fram för varje vattendrag och Solna måste bli en mer aktiv och ansvarstagande part i vattensamarbetet med våra grannkommuner. Vi vill att kommunen tar fram en ny dagvattenstrategi som ska ersätta den gamla från 2002. Vi avsätter även pengar för investeringar i exempelvis dagvattenanläggningar som renar vattnet innan det går ut i vattendragen.

Ny kartläggning av buller

Solna är mycket utsatt för trafikbuller, inte minst genom E4, E18, Norra stambanan och Mälarbanan som är hårt trafikerade. Inom Solna finns även flera större kommunala vägar. År 2008 genomfördes en bullerkartläggning men sedan dess har stora förändringar skett i Solna och därför behöver kartläggningen uppdateras. Utifrån en ny bullerkartläggning ska ett åtgärdsprogram tas fram.

Stimulerande barnomsorg och skola

Berör huvudsakligen barn- och utbildningsnämndens frågor

Barnomsorg

Alla barn har rätt till en god start i livet. Solna kan bidra till detta genom att erbjuda en bra barnomsorg som ger tid till alla barn. Miljöpartiet vill höja kvaliteten i barnomsorgen både genom personalförstärkningar och genom att utveckla förskolechefens pedagogiska ledarskap. Barngruppernas storlek ska minskas så att de följer Skolverkets riktmärken. Statsbidrag för mindre barngrupper kan sökas även 2018. För att attrahera och behålla förskollärare i Solna vill vi även höja lönerna.

Jämställdhetsfrågor behöver komma in tidigt och därför är det viktigt att genuspedagogik tillämpas redan i förskolan. Vi vill också verka för att barnomsorgen blir en mer jämställd arbetsplats genom att kommunen anställer fler män i förskolorna.

Under flera år har möjligheten till 30 timmars förskola per vecka hotats och delvis begränsats. Miljöpartiet vill att barnen i Solna, oavsett om en förälder är arbetslös eller föräldraledig med annat barn, ska ha rätt till 30 timmars förskola under hela året. Vi vill också att det ska finnas förskolor som är öppna dygnet runt för barn till föräldrar med obehärliga arbetstider.

Fritidshem och fritidsklubb

Fritidshemmen för elever i förskoleklass till årskurs 3 och fritidsklubbarna för elever i årskurs 4-6 erbjuder en meningsfull fritid och stimulerar lärandet. Fritidsverksamheterna ska komplettera skolan genom att ge eleverna andra erfarenheter och kunskaper än de normalt får i skolundervisningen. Idag ser vi på många håll alltför stora barngrupper och personal som inte har tid till planering eller att ge sina elever en meningsfull tillvaro. Vi ser ett behov av personalförstärkning, längre öppettider och mindre barngrupper. Miljöpartiet vill öka personaltätheten för att råda bot på detta. Vi vill också att fritidspedagogernas löner höjs.

Skola

Skolan ska ge alla elever samma chans, oavsett var de kommer ifrån eller vilka föräldrar de har. För Miljöpartiet är en bra och jämlik skola en av grundpelarna för en hållbar och demokratisk samhällsutveckling.

För att förbättra Solnas skolor vill Miljöpartiet att fler lärare anställs så att klasstorlekarna kan minskas. Det är också dags att börja värdera lärarna som en av samhällets bärande yrkesgrupper. De ska ha möjlighet till pedagogisk och professionell utveckling och få förtroende av arbetsgivaren att sköta sitt uppdrag på bästa sätt. Vi vill höja lönerna för lärare för att på så sätt matcha statens satsning på ett lärarlönelyft.

Elever har olika förutsättningar, de lär sig på olika sätt och olika snabbt. Alla barn ska få chans att utveckla sina förmågor. Barn med särskilda behov eller med olika funktionsvariationer måste få det stöd och de extra pedagogiska insatser som de behöver. Därför vill vi att fler speciallärare och specialpedagoger ska anställas i Solnas skolor. Vi föreslår också att man ser över skolpengens utformning, så att elever med störst behov kan få bättre stöd.

Det behövs också mer kringpersonal som exempelvis vaktmästare och rastvakter för att frigöra tid för lärarna. Lärarna måste ges möjlighet att undervisa utifrån varje elevs behov. För detta behövs mer tid och stöd i det pedagogiska arbetet. Eftersom det finns oroväckande tecken på att utvecklingen i Solnas skolor går åt fel håll behövs en rad åtgärder för att förstärka kvaliteten i skolan.

Vi vill att kommunen uppmuntrar ett samarbete mellan lärarna på de olika skolorna i Solna, med syfte att ge lärarna större möjlighet till erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Lärarstudenter ska kunna jobba deltid jämsides med studierna.

För att underlätta vardagen för Solnas barnfamiljer vill Miljöpartiet att alla barn ska ha möjlighet att välja en skola i sitt närområde. Därför vill vi att det ska finnas en grundskola i varje stadsdel. Vi värnar om Solnas kommunala skolor och vill att friskolor ska kunna ha ett visst områdesansvar.

Flerspråkighet är en tillgång

I Solna bor människor som pratar flera olika språk. Flerspråkighet är en stor tillgång och att kunna flera språk ska uppmuntras. Både modersmålsundervisning och undervisning i svenska som andraspråk är framgångsfaktorer. Därför vill vi att alla barn i kommunen får den undervisning de har rätt till. Vi vill att kommunen anställer flerspråkiga pedagoger i både förskolor och skolor.

Ökat elevinflytande

Eleverna måste få ett ökat inflytande så att de känner sig delaktiga i skolan. Ju högre upp i årskurserna desto större inflytande över lärandet och skolmiljön bör eleverna ha. I Solna gymnasium bör det finnas en elevrepresentant i ledningsgruppen.

En trivsamt skolmiljö

Arbetsmiljön i kommunens förskolor och skolor har brister. Både det löpande underhållet och renovering av lokaler och skolgårdar är eftersatt vilket drabbar elever och lärare. Om Solna hade tagit hand om skollokalerna i tid hade pengar kunnat sparas. När arbetsmiljön på skolor försämras, ökar också skadegörelsen vilket ytterligare ökar underhållskostnaderna. Vi vill satsa särskilt på upprustningen av förskole- och skollokalerna för att skapa en modern, trivsamt och inspirerande lärandemiljö. Vi vill också se över möjligheterna att bygga om mottagningskök i skolorna till tillagningskök så att fler elever kan få skolmat som har lagats från grunden på plats.

Elevhälsa och trygghet

Hur eleverna mår har stor betydelse för inlärningen. Tyvärr har den psykiska ohälsan bland barn och unga ökat kraftigt de senaste åren. Det blir allt vanligare att elever mår dåligt eller känner sig oroliga på grund av otrygghet, stress, prestations-

ångest, nedstämdhet, ensamhet eller andra faktorer. Det förebyggande arbetet är oerhört viktigt och därför måste elevhälsan stärkas. Alla elever ska kunna få träffa en skolsköterska, kurator, specialpedagog eller skolpsykolog när de behöver. Det finns statsbidrag att söka för att kunna anställa mer personal just inom elevhälsan. Kommunen behöver också samverka med landstinget för att ta krafttag mot den psykiska ohälsan. Här spelar även ungdomsmottagningen en viktig roll.

Under hösten 2017 uppmärksammades det stora problemet med sexuella trakasserier och kränkningar mot flickor och kvinnor genom uppropet #MeToo. Skolan har en viktig roll i att motverka sexuella trakasserier, både idag och i framtiden. Miljöpartiet vill att Solnas skolor driver ett kontinuerligt arbete för att förebygga och motverka machokultur, våld, kränkningar, övergrepp och diskriminering och för att främja jämställdhet. Detta kan bland annat ske i samverkan med civilsamhället. Miljöpartiet vill även att kommunen säkerställer att det finns uppdaterade rutiner över hur man hanterar fall där elever utsatts för grova kränkningar. Brottoffrets rätt till en trygg skolgång måste värnas. Det finns flera svenska fall där exempelvis våldtäktsoffer har stannat hemma från skolan för att slippa möta förövaren.

Unga HBTQ-personer i skolan

Unga HBTQ-personer är mer utsatta för diskriminering, hot och våld och mår sämre än befolkningen i genomsnitt. Skolan och fritidsverksamheterna måste bidra aktivt till att förebygga psykisk ohälsa för denna grupp. Personal behöver bättre kunskap och verktyg för att skapa en tryggare och mer inkluderande skola för unga oavsett läggning, könsidentitet och könsuttryck.

Unga som utsätts för förtryck

Olika undersökningar har visat att ett mycket stort antal unga kan vara utsatta för hedersrelaterat våld eller annan form av förtryck. Hedersrelaterade frågor blir därmed också ett ansvar för skolan att hantera och förebygga. Kommunens

arbete med dessa frågor måste breddas och stärkas. Miljöpartiet vill därför att Solna ska ta fram en strategi för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. I arbetet med dessa frågor bör

kommunen samarbeta med kvinnojouren Agera som har mycket erfarenhet av att möta personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck.

Kunskap och nya chanser

Berör huvudsakligen kompetensnämndens frågor

Solnas arbetsmarknad

Solna har många företag och goda förutsättningar för hög sysselsättning. De övergripande spelreglerna för arbetsmarknaden är ingen kommunal fråga men kommunen kan på olika sätt underlätta för Solnas invånare att komma in på arbetsmarknaden. Ett sätt är att erbjuda utbildning, ett annat är att bidra till ett gott småföretagarklimat. Då kan också fler Solnabor starta eget. Ett särskilt viktigt ansvar har kommunen för att stödja personer med olika funktionsvariationer att komma i arbete.

Vi vill att Solna bidrar till ett gott innovationsklimat och på olika sätt främjar företag som utvecklar produkter och tjänster som gynnar en hållbar utveckling. Vi stödjer kommunens arbete med en aktiv arbetsmarknadspolitik och vill ge den ett innehåll som främjar den gröna omställningen. Kommunen kan bidra till att främja en sådan utveckling genom att erbjuda utbildningar inom området ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Dessa tre aspekter kan tillgodose av företag som arbetar med cirkulära affärsmodeller och erbjuder varor och tjänster som bygger på återvinning och kretsloppstänkande och som tar ansvar för en produkt under hela dess livscykel.

Sommarjobb för fler

Ett sommarjobb är många ungdomars första kontakt med arbetslivet. Vi vill att kommunen hjälper fler ungdomar att få sommarjobb. Det handlar om flera insatser, dels ta in fler sommarjobbare i kommunens egna verksamheter, dels ställa krav på upphandlade företag att erbjuda sommarjobb men också om ett aktivt samarbete med de många företag som finns i Solna. Vi avsätter mer pengar för kommunens särskilda sommarjobbs-satsning. Vår målsättning är att alla som söker ett jobb ska kunna erbjudas ett.

Vuxenutbildning

Kommunal vuxenutbildning ger en möjlighet till nya livschanser. Det ska aldrig vara för sent att utbilda sig eller att vidareutbilda sig. Detta gäller alla Solnabor, såväl de som växt upp här som nyinflyttade.

Den flyktingsituation som råder i världen och landet innebär att fler människor än tidigare kommer till Solna genom den s k anvisningslagen. Att erbjuda utbildning är en viktig del av mottagandet och bidrar till att göra integrationen så effektiv och enkel som möjligt. För att mottagandet av de nyanlända ska bli smidigt behövs också bättre information från kommunen och andra insatser som underlättar etableringen i samhället. Vi avsätter extra budgetmedel både till detta och till utökad vuxenutbildning.

Stöd till de mest utsatta

Berör huvudsakligen socialnämndens frågor

Arbeta förebyggande

För Miljöpartiet är solidariteten med samhällets mest utsatta central. Kommunen ger hjälp till personer och familjer som är i behov av socialt och ekonomiskt stöd. Den bästa hjälpen är den som kommer in tidigt, när möjligheterna att vända en svår situation är som bäst och konsekvenserna för den enskilde som mest lindriga. Därför behöver det förebyggande sociala arbetet stärkas ytterligare. Miljöpartiets satsning på en social investeringsfond är ett exempel på detta.

Vi vill anställa socialarbetare som fältassistenter och att dessa ska arbeta uppsökande och finnas där Solnas ungdomar rör sig. Då blir det möjligt att tidigt fånga upp när någon far illa eller behöver insatser. Varje ung människa som slipper hamna i missbruk och kriminalitet sparar också stora kostnader för samhället. Förebyggande insatser ska ses som en investering.

Miljöpartiet vill även att socialnämnden får i uppdrag att initiera en samverkan med landstinget om gemensamma hembesök. I den sk Rinkebymodellen följer familjerådgivare från kommunens socialförvaltning med barnsjuksköterskan från BVC på hembesök hos nyblivna förstagångsföräldrar. Om det efter det första hembesöket finns behov och önskemål om fler besök bör den möjligheten tillhandahållas.

Miljöpartiet vill även stärka det förebyggande arbetet riktat mot sexuella övergrepp och kränkningar, mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Vi vill bland annat ge ett utökat stöd till kvinnojouren Agera för att ge dem möjlighet att utöka sitt förebyggande arbete. Vi vill även se en djupare samverkan mellan socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden på det här området, bland annat för att säkerställa att den kunskap som finns inom kommunen används i det

förebyggande arbetet riktat mot barn och unga.

Hållbar personalpolitik

Kvalitativt socialt arbete med kapaciteten att arbeta både förebyggande, reaktivt och uppföljande kräver att det finns tillräckligt med personal, och att dessa har en rimlig arbetssituation. Många socialarbetare i Sverige lider av en för hög arbetsbelastning. Detta i kombination med ett arbete som i grunden är krävande då man regelbundet möter människor i utsatta situationer skapar en väldigt tuff arbetsmiljö. Dessutom har lönerna för socialsekreterare halkat efter jämfört med andra yrkesgrupper. Även för Solna har det under de senaste åren blivit allt svårare att rekrytera erfaren personal. Därför gör Miljöpartiet en riktad satsning på socialförvaltningens medarbetare som ska användas till höjda löner, personaltödande åtgärder och kompetensutveckling.

Flyktingmottagande

Under 2015 kom mer än 35 000 ensamkommande barn till Sverige för att söka asyl. Det är kommunen som ansvarar för mottagandet både under asylprocessen och efter att barnet har fått uppehållstillstånd. Solna är idag en sk ankomstkommun och ansvarar för ett par hundra ensamkommande barn och ungdomar. De ska erbjudas boende, skolgång och en god man. Många har fått vänta länge på besked om de får stanna i Sverige och vissa har hunnit fylla 18 under processen.

Eftersom asylsökande vuxna inte är kommunens utan statens ansvar erbjuds de ett boende i Migrationsverkets anläggningsboenden istället för i kommunen. För de ensamkommande innebär därför 18-årsdagen ofta att de tvingas flytta och lämna sin skola och sina vänner. För att förhindra att unga på det här sättet rycks upp från den miljö där de har börjar rota sig och bygga sina nya liv har den rödgröna regeringen gett kommunerna ett särskilt stöd för att

ensamkommande som fyller 18 under asylprocessen ska kunna bo kvar i kommunen. Under 2017 fick Solna 1,2 miljoner för detta och 2018 är stödet 600 000 kr. Men hittills är det bara en enda ung asylsökande som har fått stanna i Solna. Vi vill att kommunen använder det statliga stödet till det som det är avsett för och låter fler ensamkommande stanna i Solna efter 18-årsdagen.

Från 2018 flyttar Migrationsverkets ansökningsenhet från Solna och kommunens ansvar som ankomstkommun för ensamkommande upphör. De ökade migrationsströmmarna har dock gjort att även mottagandet av vuxna och familjer kommer att bli betydligt större de närmaste åren. Förutom att arbeta proaktivt med att säkerställa att vi har infrastruktur som bostäder på plats, så behöver vi även göra vad vi kan för att kvaliteten i mottagandet av varje enskild nyanländ Solnabo blir så bra som möjligt. Miljöpartiet vill därför satsa på en flyktingsamordnare samt förstärka ytterligare med personal som arbetar med stöd till nyanlända. Kommunen ska inte bara kunna ge direkt hjälp, utan även förenkla

samverkan med de myndigheter och organisationer som nyanlända behöver hjälp av, samt förenkla för civilsamhället att bidra till en välkommande och väl fungerande integration.

Utsatta EU-medborgare

Till de mest utsatta utländska medborgare som befinner sig i Sverige hör de så kallade EU-migranterna. De flesta av dem är romer. De lever i fattigdom och sover ofta ute i improviserade läger eller bilar. Socialtjänstlagen ger dem endast rättighet till hjälp i absoluta nödfall och då ofta genom att en hemresa erbjuds.

Vi vill se en medmänsklig inställning till den här utsatta gruppen. Det kräver bättre samordning med främst andra kommuner i StorSthlm (tidigare KSL), men även med landstinget, civilsamhället och andra aktörer. Vi anser att kommunen behöver förstärka samordningen kring EU-migranternas situation. Regeringens arbete med att förbättra förhållandena i deras hemländer Bulgarien och Rumänien är viktigt för att utsattheten ska minska men arbetet är långsiktigt.

Livskvalitet för äldre

Berör huvudsakligen omvårdnadsnämndens frågor

Ett äldrevänligt Solna

Många äldre har idag kvar sin hälsa och förmåga att leva ett aktivt och självständigt liv långt upp i åldrarna. Men med stigande ålderskurva i befolkningen blir det ändå angeläget att forma samhällsservice och stadsplanering med särskild tanke på den åldrade människans specifika behov. Det som behöver göras är ofta enkla insatser i stadsplaneringen som är av värde för alla åldrar, t ex trygga utemiljöer, närhet till grönska, sittplatser för vila. Vi vill att de äldres perspektiv ska beaktas mer i samhällsplaneringen.

Världshälsorganisationen (WHO) har bildat nätverket Äldrevänliga städer för att öka kunskaperna om äldres perspektiv och motverka alla former av åldersdiskriminering genom att gemensamt utbyta idéer om vilka samhällsinsatser som bäst möter de äldres behov. Vi vill att Solna ansöker om medlemskap i nätverket. Målet är att stödja äldres möjligheter att leva ett gott, självständigt och hälsosamt liv med möjligheter till medinflytande och deltagande i samhället.

Stimulerande vardagsliv

En förutsättning för ett aktivt liv på äldre dagar är att det är tryggt att röra sig utomhus i Solna. Tillgängligheten till parker och grönområden måste förbättras. Halkskador är vanliga och ofta onödiga. Det finns bra metoder för att förebygga dessa både inomhus och utomhus. För att motverka halkskador vintertid vill vi att kommunen, förutom halkbekämpning, också ska erbjuda gratis broddar till Solnabor som är 65 år eller äldre. En möjlighet är att dela ut broddar till dem som besöker kommunens seniorträffar.

Vi vill även utöka friskvården och det förebyggande hälsoarbetet för seniorer. Det kan t ex vara fler möjligheter till social samvaro och att vara ute i naturen eller att få kontakt med djur eller särskilda sommaraktiviteter och sommarvistelse på "seniorkollo".

Efter ett nämndinitiativ från Miljöpartiet har äldre vid ett av Solnas vårdboenden nu möjlighet till utflykter med cykeltaxi, en verksamhet som är mycket uppskattad. Miljöpartiet vill vidareutveckla detta så att fler boenden omfattas och t ex genom att låna ut cyklar till anhöriga eller hemtjänstpersonal som vill göra en cykeltur med den äldre. I vår budget avsätter vi särskilda medel för friskvårdsinsatser som kan rymma eventuella kostnader för detta.

Ensamhet är ett stort problem för många äldre och att motverka ensamheten bör få hög prioritet. Vi vill också skapa fler mötesplatser där invånarna möts över generationsgränserna.

Vi vill att äldre ska serveras nylagad och ekologisk mat och därför vill vi att fler boenden får maten tillagad på plats eller i andra hand så nära som möjligt. Miljön på vård- och omsorgsboenden ska vara både hemtrevlig, inspirerande och hälsosam. Lokala initiativ för trivselåtgärder ska uppmuntras.

Tryggt boende

Det är bra att kommunen nu bygger trygghetsboenden som länge har saknats i Solna. Men det kommer också att behövas andra boendeformer för äldre – seniorboenden, serviceboenden av olika slag, bostadsföretag och generationsboenden. Personer som på grund av sitt omsorgsbehov måste flytta in i vård- och omsorgsboende vill kunna påverka sin vardag. Trygghet, förtroende för personalen och kontinuitet är högt prioriterade faktorer.

Då äldre i Solna väljer vårdboende är närheten till den tidigare bostaden viktigare än vilken profil boendet har. Därför blir det extra viktigt att varje boende kan vara flexibelt och svara upp mot de boendes individuella önskemål och vid behov samarbeta med andra boenden i profilfrågor.

Arbetstidsförkortning

Vi tror att en arbetstidsreform som innebär 6 timmars arbetsdag istället för 8 timmar skulle bidra till långsiktigt hållbar arbetshälsa hos personalen och minska arbetsskador och sjukskrivningar. Goda resultat finns från enskilda projekt. Vi hoppas att en sådan reform kan komma till stånd inom en nära framtid men ser inte att arbetstidsfrågan generellt skulle komma framåt av ännu ett lokalt projekt där kommunen står för alla kostnader medan de samhällsekonomiska vinsterna tillfaller andra instanser.

Mångfald och likabehandling

Äldreomsorgen ska kunna anpassas efter vitt skilda behov och bedrivs med jämställdhet, jämlikhet och anti-diskriminering som ledstjärnor. Vi tycker att all äldreomsorg i Solna ska ha HBTQ-kompetens.

Det är önskvärt att äldre ska kunna välja boende med språkprofil. För att tillgodose detta krävs ett mer aktivt samarbete mellan kommunerna i Stockholms län. Alla kommuner kan inte täcka in allt men tillsammans kan vi skapa en större

mångfald. För Solnas del finns ett särskilt åtagande vad gäller finskspråkig äldreomsorg eftersom vi tillhör förvaltningsområdet för minoritetsspråket finska.

Forskning visar att äldreomsorgen tilldelar män mer vårdresurser än kvinnor vid biståndsbedömningen. Kommunen har nu ett verktyg som hjälper personalen att bedöma vårdbehov jämförbart och vi vill att man följer upp effekten av detta arbete.

Bättre uppföljning

Kvalitetskontrollen och uppföljningen av såväl kommunala som privata vårdaktörer i kommunen måste förbättras. Det kan ske genom stärkta kvalitetsdeklarationer och genom att utföra fler kontroller och uppföljningsbesök.

Det behövs också en förbättrad kontroll av medicineringen av äldre. Många äldre ordinerar för mycket läkemedel och mår dåligt av det. En god kontroll kräver ökad samverkan mellan landsting och kommun. Genom detta kan äldre få en bättre hälsa samtidigt som medicinkostnader kan sparas in.

Aktiv fritid

Berör huvudsakligen kultur- och fritidsnämndens frågor

Kultur i Solna

Vi vet att kultur är en tillväxtmotor som gynnar människors välmående och stärker en stads identitet vilket är centralt för Solnabornas känsla av sammanhang. Kulturbudgeten borde utökas allteftersom befolkningen i Solna växer. Solna kulturskola bedriver en bra verksamhet med stor bredd i utbudet. Man har under de senaste åren dock utsatts för besparingar. Kursavgifterna till kulturskolan har höjts och den avgift som förskolor och grundskolor nu får betala för kulturskolans program "Startskottet" har gjort att efterfrågan drastiskt minskat. Istället för att höja avgifterna och spara in på verksamheten vill Miljöpartiet att fler barn och unga i Solna får ta del av kulturskolans utbud och det satsar vi extra på. Vi vill också att det anläggs en spontan-dansbana vid kulturskolans nya lokaler vid Parkskolan.

Allaktivitetshus

I Solna finns idag brist på scener för uppträdanden, rum för utställningar och lokaler för föreningsmöten. Vi vill etablera ett allaktivitetshus i Solna med rum för både kultur, idrott, föreningsliv, kaféer och öppna verksamheter riktat till alla åldrar. Det ska vara en mötesplats som skapar mervärde för alla Solnabor.

Bibliotek som mötesplats

Vi vill använda bibliotekens potential för att nå fler medborgare och att biblioteken fortsätter att utveckla sin roll mot att vara mer av en informations- och mötesplats.

Vi vill att biblioteken utökar öppettiderna och fortsätter att utveckla sitt samarbete med skolbiblioteken. Bibliotek och bibliotekarier är viktigt för barns och ungas språkutveckling. Vi vill att Solna stärker biblioteken med fler personalresurser där behovet är störst.

Fritidsgårdar i alla stadsdelar

Miljöpartiet vill säkerställa att det finns fritidsgårdar och fritidsverksamheter för

unga i alla stadsdelar. Under 2017 hotades Torpet i Bagartorp av nedläggning och verksamheten skulle istället flyttas till Järvastaden. Miljöpartiet var emot att lägga ner Torpet och tack vare stora protester lyckades de boende stoppa flytten, åtminstone tillfälligt. Vi vill ge Torpet nya fräscha lokaler i Bagartorp och satsa på verksamheten så att fritidsgården fortsätter vara en viktig mötesplats och en självklar del i stadsdelens kärna. Under 2017 började också fritidsverksamheten för årskurs 4-6 integreras med barn- och utbildningsnämndens verksamheter, vilket vi är positiva till, men vi ser också ett behov av personalförstärkning, längre öppettider och mindre barngrupper.

Idrott för alla

Solna är en kommun där många barn idrottar, men vi vill att fler barn ska ges möjlighet att röra på sig. Idrott ska vara till för alla, vara tillgänglig och ge människor i alla åldrar en möjlighet till aktivitet och glädje. Friends Arena kallas "de stora ögonblickens arena". Miljöpartiet vill satsa på "de små ögonblickens arenor", inspirerande anläggningar för lek och spontanidrott nära där vi bor.

Vi ska ha den bästa idrotten för barnen, inte en idrott för de bästa barnen. Tider på Solnas idrottsanläggningar ska fördelas jämnt och utan krav på idrottslig prestation. Ett annat sätt att få fler barn att idrotta är att göra det enklare och billigare att prova på en ny sport genom möjlighet att låna utrustning. Vi föreslår därför att Solna skapar ett sportbibliotek där barn och unga kan låna idrottsutrustning.

Solnaborna och idrottsrörelsen har länge väntat på en ny simhall. Byggandet av en ny simhall är oerhört viktigt för att ge alla barn vattenvana och simkunskaper. Nu är en principöverenskommelse träffad mellan Solna och ett byggbolag om uppförande av en simhall i kvarteret Idrottsplatsen. Återigen har vi anledning att kritisera Solnaalliansen för bristande öppenhet angående val av samarbetspartner och

övrigt upplägg. Vi är dock positiva till valet av plats.

Miljöpartiet vill ha en skridskobana i Skytteholmsparken där Solnabor och besökare i alla åldrar kan åka skridskor till musik. På så vis blir det mer liv i parken även på vintern. När det är riktigt kallt vill vi också att kommunen plogar isarna inte bara på Råstasjön och Brunnsviken utan även på Ulvsundasjön.

Intresset för ridning i Solna är stort, det är dags att kommunen satsar på ridsporten. Ridklubben i Huvudsta har över 600 inskrivna barn och kötiden för att börja rida är fyra år, men lokalerna är fallfärdiga. Taken är trasiga och mögliga, bullret från ventilationen når ohälsosamt höga nivåer och utomhusridbanans dränering fungerar inte. Miljöpartiet vill bygga ett nytt ridhus med tävlingsmått i Huvudsta.

Närheten till natur och möjligheter till rekreation är en värdefull resurs som Solna ska ta vara på. Ursviks friluftsområde som sträcker sig över både Solna och Sundbyberg är ett exempel på ett område där det finns stor utvecklingspotential. Vi vill utveckla friluftsområdet med elljusspår, bättre spårkartor och skyltning, utegym och grillplats så att fler Solnabor hittar dit och motionerar. Det behövs också insatser för att tillgänglighetsanpassa området så att även människor med funktionsvariationer kan ta del av naturen.

Överjärva gård

Överjärva gård är en omtyckt del av kultur- och fritidsutbudet i Solna.

Miljöpartiets strävan är att Överjärva gård ska fortsätta utvecklas som ett attraktivt utflyktsmål för invånare i Solna och andra besökare.

Miljöpartiet arbetar för att gården ska utvecklas till ännu mer av ett kunskapscentrum inom miljö, bygdekunskap och byggnadsvård. Vi vill att fler småföretag och kooperativ med miljöanknytning ges möjlighet att verka i området. Därför är det hög tid att ladugården och Gula villan renoveras.

Naturskolan på Överjärva gård tillhandahåller kurser med utomhuspedagogik för grundskolebarn i Solna. Barnen lär sig att tillämpa naturkunskap praktiskt och får förståelse för ekosystem och naturresurshållning. Vi vill att fler barn ska få ta del av Naturskolans utbildningsprogram.

Rödingarna

I början av 1900-talet byggde SJ Rödingarna utmed järnvägen nära Ulriksdals station. Husen, från början sju stycken, byggdes som personalbostäder för anställda på SJ, men två revs på 50-talet. Husen är kulturhistoriskt värdefulla men 2014 flyttades två av dem plötsligt för att en ny motorvägsramp till Arenastaden skulle kunna byggas. Nu har husen stått med tillfälligt bygglov utmed Överjärva gårdsväg mellan Överjärva och nya Ulriksdal i över tre år. De tillåts förfalla och ingen plan finns för var de ska placeras permanent. Miljöpartiet vill att Rödingarna rustas upp och fylls med innehåll.

Investeringsbudget

Solna är en kraftigt växande kommun och på många områden är investeringsbehovet stort. Vi ökar därför taket för investeringsbudgeten till 2 miljarder över en rullande femårsperiod. För 2018 avsätter vi 188 miljoner mer än den styrande minoriteten till investeringar inom tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Cykelvägar

Solna har antagit en cykelplan med målet att minst 20% av alla resor inom Solna och mellan Solna och resten av länet ska göras med cykel år 2030. Enligt cykelplanen ska kvaliteten på Solnas cykelvägnät förbättras och det ska finnas förutsättningar för ökad cykling året runt, vilket förutsätter trygga, attraktiva och sammanhängande cykelvägar av hög standard. Vi är långt ifrån där idag och nu krävs konkreta åtgärder.

Solna har länge legat långt efter våra grannkommuner när det gäller investeringar i cykelinfrastrukturen. Sollentuna, en kommun med drygt 70 000 invånare, satsar exempelvis över 50 miljoner på cykelinfrastruktur medan Solna de senaste åren har lagt mellan en och fem miljoner på arbetet med att genomföra cykelplanen. Om det ska vara möjligt att ha råd med mer än att måla vägmarkeringar och sätta upp några skyltar krävs bättre finansiering. Miljöpartiet föreslår en kraftig höjning av kommunens cykelinvesteringar. Vi satsar 250 miljoner mer än Alliansen 2018-2022. Under 2018 lägger vi 50 miljoner extra på cykelinfrastruktur.

Miljö och klimat

För att uppnå god vattenstatus i Solnas vattendrag senast 2021 måste investeringar i dagvattenanläggningar göras. Därför avsätter vi 15 miljoner för detta arbete de närmaste åren. För att minska kommunens miljöpåverkan och ställa om till ett hållbart samhälle behöver Solna bland annat satsa på förnybar energi och öka takten i arbetet med energi-effektivisering av kommunens fastigheter. Vi vill utöka budgeten för energi-

investeringar som solpaneler och solfångare på kommunens fastigheter, laddstolpar för elbilar med mera med 50 miljoner 2018-2022.

I arbetet med investeringar som kan minska utsläppen av växthusgaser och bidra till hållbar stadsutveckling vill vi att Solna tar möjligheten att ansöka om medel från statsbidragen Klimatklivet och stadsmiljöavtalen. Vi vill även att arbetet med att utfärda en grön obligation som ska användas för just gröna investeringar som minskar kommunens miljöpåverkan påskyndas.

Naturresevat och friluftsliv

Solna ska inom kort inrätta ett naturreservat kring Råstasjön. Miljöpartiet ser behovet av särskilda investeringsmedel för att finansiera de igångsättningsåtgärder som krävs. Igelbäckens naturreservat är också eftersatt och en ny skötselplan bör tas fram. Miljöpartiet vill att Solnas del av friluftsområdet vid Ursvik ska utvecklas med elljusspår, bättre spårkartor och skyltning, utegym och grillplats så att fler Solnabor hittar dit och motionerar. Även för dessa insatser finns behov av investeringsmedel. Därför avsätter vi 5 miljoner under 2018 för investeringar i Råstasjöns naturreservat samt Igelbäcken/Ursvik.

Upprustning och nybyggnation

Solnas fastigheter behöver renoveras för att erbjuda moderna, hälsosamma och trevliga lokaler. Särskilt stort är behovet att rusta upp kommunens förskolor och skolor och vi utökar budgeten för detta med 50 miljoner 2018-2022. Vi vill att Solna utnyttjar möjligheten att söka statsbidrag för upprustning av skollokaler. I en snabbt växande stad måste vi också ta höjd för behovet att bygga nya verksamhetslokaler. De närmaste åren kommer vi behöva fler skolor, förskolor, lokaler för kultur och idrott med mera, ett konkret och angeläget exempel är ett nytt ridhus i Huvudsta. För dessa investeringsbehov

avsätter vi 100 miljoner årligen 2018-2022.

Andra investeringsbehov

Solna har många offentliga miljöer, parker och lekplatser som är i behov av åtgärder för ökad trivsel och säkerhet och på detta vill vi satsa 10 miljoner 2018-2022. Under samma period vill vi investera totalt 15 miljoner i nya och upprustade idrotts- och fritidsanläggningar, exempelvis kommunens spontanidrottsplatser, en skridskobana i Skytteholmsparken och en dansbana utanför Kulturskolan i Hagalund. Under mandatperioden vill vi även att Solna bygger ett allaktivitetshus som inrymmer kultur, idrott och föreningsliv och på detta satsar vi 150 miljoner.

Kapitalkostnader

De investeringar som föreslås medför ökade kapitalkostnader i tekniska nämndens driftbudget i takt med att avskrivningar ska göras. För de investeringar som görs under 2018 tillför vi därför nämnden 7 miljoner som kompensation. Med fortsatta investeringar de närmaste åren kommer tekniska nämndens ram successivt behöva öka. Detta kommer särskilt att märkas när större projekt såsom allaktivitetshuset och andra nya verksamhetslokaler är färdigställda. I takt med att det byggs nya lokaler för exempelvis barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden, kommer medel även behöva skjutas till för att täcka driftskostnader för verksamheten i dessa lokaler.

Miljöpartiets uppdrag till nämnder

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen får i uppdrag att:

- Inrätta ett "Hållbarhetsteam" under kommunledningen som koordinerar det övergripande arbetet med frågor om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.
- Ta fram en ny upphandlingspolicy som innehåller skärpta sociala krav och miljökrav samt tydliga direktiv om uppföljning och möjlighet till ekonomiska sanktioner.
- Ta fram en kostpolicy för bättre mat i kommunens verksamheter.
- Ta fram en ny finanspolicy med ökade etiska och miljömässiga ambitioner samt möjligheter till alternativa investeringar.
- I samarbete med berörda nämnder ta fram en skolutbyggnadsplan för perioden 2018-2030.
- I samarbete med berörda nämnder ta fram en plan för utveckling av Ursviks friluftsområde.
- Påbörja en process som syftar till att avveckla kommunens ägande i Råsta Holding.
- Instifta en utmärkelse för arbetsplatser som arbetar med att främja cykling bland sina anställda.
- Ansöka om medlemskap i WHO-nätverket Äldrevänliga städer.
- I samarbete med berörda nämnder utreda och förbereda införande av miljözoner och lokala dubbdäcksförbud i Solna.
- Ta fram en finansieringsplan för Solnas medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden.
- Uppdra åt Solna stad, Signalisten och kommunala bolag att beakta möjligheten att emittera gröna obligationer för investeringar i miljöförbättrande åtgärder och minskad miljöpåverkan.
- Utreda införande av miljöstyrande inköpsavgifter i kommunens verksamhet.
- Ta fram en klimatstrategi för minskad klimatpåverkan och klimatanpassning.
- Ge byggnadsnämnden ett programuppdrag att i samverkan med Stockholms stad omvandla Solnavägen till Solna Boulevard.
- Ta fram en markanvisningspolicy som bidrar till en hållbar stadsutveckling.
- Ta fram en ny dagvattenstrategi.
- Inrätta en demokratikommitté.

- Inrätta ett exploateringsutskott.
- Ta fram en medborgardialogpolicy med tydliga principer för när och hur medborgardialoger ska användas.
- Inrätta en social investeringsfond.
- Bredda Likabehandlingskommitténs arbete till att även beakta barnkonventionen och övervaka att de äldres perspektiv finns med i alla Solnas verksamheter.
- Ge alla nämnder i uppdrag att arbeta med barnkonsekvensanalyser inför beslut.
- Ge alla nämnder i uppdrag att arbeta med jämställdhetsperspektiv i allt beslutsfattande.
- Ge Råsunda Förstad AB i uppdrag att lägga fram en plan för renovering av byggnaderna på Överjärva Gård.
- Avbryta all planering för byggande av en Huvudsta led i tunnel.
- Samverka med berörda regionala aktörer för att skapa ett regionalt låncykelsystem som omfattar Solna.
- Skapa en kommunövergripande samordning för trygghetsfrågor där kommunen stöttar och initierar aktiviteter som nattvandring, grannsamverkan, grannstöd med mera.
- Uppdatera miljöprogrammet för hållbart byggande så att det framgår att trä ska vara förstahandsvalet som byggnadsmaterial.
- Ta fram en handlingsplan mot sexuella övergrepp och kränkningar, mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Särskilt fokus ska ligga på att stärka det förebyggande arbetet.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden får i uppdrag att:

- Genomföra en kartläggning av kommunens mark- och arrendeavtal.
- Kartlägga kommunens fastighetsbestånd enligt standarden "Miljöbyggnad".
- Uppdatera tillgänglighetsguiden och utveckla tillgänglighetsklassificeringen av lokaler och byggnader.
- Se över kommunens enkelriktade gator för att om möjligt tillåta cykeltrafik i båda riktningarna.
- I samarbete med berörda nämnder planera för ett nytt ridhus i Huvudsta.
- Anlägga en skridskobana i Skytteholmsparken.

- Anlägga en dansbana vid Kulturskolan i Hagalund.
- I samverkan med SL anlägga bussfiler på kommunala vägar i Solna.
- Installera laddstolpar för elbilar på lämpliga platser i kommunen.
- Installera solpaneler eller solfångare på lämpliga kommunala fastigheter.
- I samarbete med berörda nämnder ta fram ett förslag för hur Armégatan och Storgatan kan göras till mer trivsamma och funktionella gator.
- Ta fram ett förslag på hur taxan för markupplåtelse för cirkusändamål kan differentieras för att minimera de ekonomiska incitamenten att turnera med djur.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att:

- I samarbete med Östra Sveriges Luftvårdsförbund och SLB Analys sätta upp mätstationer för luftföroreningar på en eller flera lämpliga platser i kommunen.
- I samarbete med berörda nämnder göra regelbundna mätningar av tillståndet i miljön och bedöma effekter på människors hälsa.
- I samarbete med berörda nämnder uppdatera bullerkartläggningen.
- I samarbete med berörda nämnder utöka arbetet med giftfri förskola och skola till att även omfatta vård- och omsorgsboenden.
- I samarbete med berörda nämnder ta fram en handlingsplan för att minska utsläppen och spridningen av mikroplast.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden får i uppdrag att:

- Se över skolpengens utformning så att barn med särskilda behov kan få det stöd de behöver och har rätt till.
- Utbilda personal i kommunens förskolor i genuspedagogik.
- Utbilda personal i förskole-, skol- och fritidsverksamhet i HBTQ-frågor.
- Tillsammans med berörda nämnder utreda i vilka skolor mottagningskök skulle kunna byggas om till tillagningskök.
- Förstärka arbetet med att minska den psykiska ohälsan bland barn och unga, exempelvis inom Ungdomsmottagningens verksamhet.
- Uppdatera och säkerställa att rutinerna för att hantera trakasserier, kränkningar och våld i skolan följs och fungerar.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att:

- Utöka friskvårdsverksamheten och det förebyggande hälsoarbetet för personer över 65 år.
- Erbjuder gratis broddar till personer över 65 år.

Socialnämnden

Socialnämnden får i uppdrag att:

- Använda det statliga stödet för att ensamkommande barn som hinner fylla 18 år under asylprocessen ska kunna bo kvar i Solna.
- Initiera samverkan med Stockholms läns landsting om gemensamma hembesök av kommunala familjerådgivare och landstingets barnsjuksköterskor hos nyblivna förstagångsföräldrar.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att:

- I samarbete med berörda nämnder börja planera ett allaktivitetshus.
- Inrätta ett sportbibliotek där barn och unga kan låna idrottsutrustning.
- Göra en översyn av nuvarande fördelningsprinciper för träningstider samt bidragsregler i syfte att skapa ett mer rättvist och jämlikt system där kön och prestation inte är styrande.

Övriga uppdrag till nämnder

Den styrande minoriteten har också presenterat ett antal uppdrag som vi godkänner:

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder utreda behovet av kommunal service i form av exempelvis skolor, förskolor, äldreboenden, fritids- och idrottsanläggningar samt infrastruktur och tillgänglighet till 2030 i enlighet med översiktsplanens intentioner.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att genom trygghetsrådet, i samarbete med socialnämnden, kompetensnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden ta fram en strategi för att motverka hedersrelaterat våld.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och vidta åtgärder för att binda samman södra och norra Bergshamra och minska miljöstörningarna från Bergshamravägen med utgångspunkt i den överdeckningsutredning som har genomförts under 2016 och 2017.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Stockholms stad och Sundbybergs stad, färdigställa en plan för att förbättra vattenkvaliteten i Brunnsviken i syfte att uppnå god vattenstatus enligt EU:s direktiv.
- Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att göra en översyn av riktlinjerna för biståndsbedömning enligt socialtjänstlagen med särskild inriktning att ålder i högre utsträckning ska beaktas vid prövning av särskilt boende.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med barn- och utbildningsnämnden ta fram en typförskola som kan ligga till grund för planering av förskolor. Typförskolan ska ge förutsättningar till barngrupper med storlekar i enlighet med skolverkets riktmärken.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med kultur- och fritidsnämnden utveckla attraktiviteten i fritidsverksamheten för de äldre ungdomarna.
- Kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder får i uppdrag att i samråd med markägare och länsstyrelsen anordna en kommunal badplats i första hand i Frösundavik med utgångspunkt i den utredning som gjorts under 2016. I andra hand ska badplatsen anordnas på annan lämplig plats i Brunnsviken.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med Stockholms stad, Statens Fastighetsverk och Länsstyrelsen fortsätta arbetet med att etablera en gång- och cykelbro över Ålkistan.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med tekniska nämnden ta fram en genomförandeplan för det kommande naturreservatet kring Råstasjön.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samarbete med berörda nämnder ta fram ett förslag för hur Björnstigen kan göras till en mer trivsam och funktionell gata.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att genomföra en energikartläggning i stadens fastigheter.

Därutöver fortsätter kommunstyrelsens uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag driva ett utvecklingsarbete för Överjärva Gård med dess byggnader och miljö.

Miljöpartiet de grönas budget 2018

Ändringar i förhållande till den styrande minoritetens budgetförslag

Detaljerad	Total	Nämnd
		Kommunstyrelsen
2		Hållbarhetsteam
1		Demokratikommitté
1		Exploateringsutskott
1		Flyktingsamordnare och EU-migrantsamordnare
5		Social investeringsfond
	10	Summa
		Byggnadsnämnden
2		Personalförstärkning
1		Utvecklad medborgardialog och arbete med barnperspektiv
	3	Summa
		Tekniska nämnden
1		Utökad städning i stadsmiljön
1		Skötsel av naturreservat (Råstasjön, Igelbäcken)
1		Drift och underhåll av gång- och cykelvägar
2		Personalförstärkning hållbara transporter
-15		Parkeringsavgifter
7		Kompensation för kapitalkostnader
	-3	Summa
		Barn- och utbildningsnämnden
5		Personalförstärkning förskola
5		Personalförstärkning fritidshem
10		Personalförstärkning skola
10		Lönehöjning (förskola, grundskola, gymnasium, fritids)
2		Avskaffa 15-timmarsregeln
1		Bättre mat
	33	Summa
		Omvårdnadsnämnden
2		Friskvårdsprojekt för äldre
1		Bättre mat
	3	Summa
		Kompetensnämnden
2		Fler sommarjobb
3		Fler platser i vuxenutbildning
1		Personalförstärkning flyktinghandläggning
	6	Summa

Detaljerad	Total	Nämnd
		Socialnämnden
2		Personalsatsning
2		Förebyggande arbete (fältassistenter, kvinnojour m.m.)
	4	Summa
		Kultur- och fritidsnämnden
2		Förstärkning Kulturskolan (personal, inga avgiftshöjningar)
1		Personalförstärkning biblioteket
1		Utveckling av Naturskolans verksamhet på Överjärva
2		Personalförstärkning fritidsgårdar
1		Drift av nya idrotts- och fritidsanläggningar (skridskobana m.m.)
	7	Summa
		Miljö- och hälsoskyddsnämnden
3		Personalförstärkning och lönehöjning
1		Mätning/inventeringar av luft, vatten, buller och gifter
1		Informationsinsatser miljö- och hållbarhetsfrågor
	5	Summa
	68	Summa

Driftbudget 2018

- sammanställning totalt för styrelsen och nämnder (tkr)

	2018 M, L, C, KD ram	2018 Miljöpartiets satsningar	2018 Total budgetram
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen *)	-151 610	-10 000	-161 610
Revision	-2 750		-2 750
Byggnadsnämnden	-10 837	-3 000	-13 837
Tekniska nämnden	-24 619	3 000	-21 619
Tekniska nämnden: Affärsverksamheten	0		0
Kultur- och fritidsnämnden	-146 260	-7 000	-153 260
Barn- och utbildningsnämnden	-1 330 964	-33 000	-1 363 964
Kompetensnämnden	-39 902	-6 000	-45 902
Socialnämnden	-228 898	-4 000	-232 898
Familjerättsnämnden	-4 300		-4 300
Omvårdnadsnämnden	-905 260	-3 000	-908 260
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-10 620	-5 000	-15 620
Summa (tkr)	-2 856 020	-68 000	-2 924 020
Pensionskostnader, interna poster m.m.	61 223		61 223
Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 794 797	-68 000	-2 862 797
Resultatbudget 2018 (mkr)			
Verksamheten (intäkter./kostnader)	-2 795	-68	-2 863
Avskrivningar	-139		-139
Jämförelsestörande poster	0		0
Verksamhetens nettokostnader	-2 934		-3 002
Skatteintäkter, gen. statsbidrag och utjämning	3 002	83	3 085
Finansiella intäkter och kostnader	17		17
Årets resultat	85		100

*) Inklusive Brandförsvaret.

Investeringsbudget 2018

Sammanställning totalt (tkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunstyrelsen	15 400	10 400	10 400	10 400	10 400
Byggnadsnämnden	100	100	100	100	100
Tekniska nämnden	349 354	345 354	350 354	347 354	302 354
TN: Affärsverksamheten	2 600	1 600	600	600	600
Kultur- och fritidsnämnden	5 750	5 750	5 750	5 750	5 750
Barn- och utbildningsnämnden	8 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Kompetensnämnden	100	100	100	100	100
Socialnämnden	200	200	200	200	200
Familjerättsnämnden	100	100	100	100	100
Omvårdnadsnämnden	4 300	2 800	2 300	1 500	1 500
Miljö- och hälsoskydds nämnden	100	100	100	100	100
Summa	386 004	372 504	376 004	372 204	327 204

Ändringar 2018 i förhållande till den styrande minoritetens budgetförslag

Tekniska nämnden (187 mkr) varav:

Nybyggnation (skolor, äldreboenden, kultur och idrott m.m.) (100 mkr)

Genomförande av cykelplan (50 mkr)

Energieffektivisering/förnybar energi (10 mkr)

Upprustning av förskolor och skolor (10 mkr)

Åtgärder för god vattenstatus (5 mkr)

Säkra skolvägar (3 mkr)

Naturresevat Råstasjön (2 mkr)

Igelbäcken/Ursviks motionsområde (elljusspår, kartor, naturvård m.m.) (3 mkr)

Upprustning av utemiljöer, parker och lekplatser etc. (2 mkr)

Upprustning och nya idrotts- och fritidsanläggningar (2 mkr)

Kultur- och fritidsnämnden (1 mkr)

Upprustning av idrotts- och fritidsanläggningar (1 mkr)

Tekniska nämnden (mkr)	2018	2019	2020	2021	2022
M, L, C, KD investeringsbudget	161,4	112,4	117,4	122,4	127,4
Miljöpartiets satsningar					
Nybyggnation	100	100	100	100	100
Genomförande av cykelplan	50	50	50	50	50
Byggnation av allaktivitetshus	0	50	50	50	0
Energieffektivisering/förnybar energi	10	10	10	10	10
Upprustning av förskolor och skolor	10	10	10	10	10
Åtgärder för god vattenstatus	5	5	5	0	0
Säkra skolvägar	3	3	3	0	0
Naturresevat Råstasjön	2	0	0	0	0
Igelbäcken/Ursviks motionsområde	3	0	0	0	0
Upprustning av utemiljöer, parker, lekplatser etc.	2	2	2	2	2
Upprustning/nya idrotts- och fritidsanläggningar	2	2	2	2	2
Summa	349,4	345,4	350,4	347,4	302,4

Kultur- och fritidsnämnden (mkr)	2018	2019	2020	2021	2022
M, L, C, KD investeringsbudget	4,75	4,75	4,75	4,75	4,75
Miljöpartiets satsningar					
Upprustning av idrotts- och fritidsanläggningar	1	1	1	1	1
Summa	5,75	5,75	5,75	5,75	5,75

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av nämndernas verksamhetsplaner och budgetar för 2018 med inriktning för 2019-2020.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

- fastställa utdebitering för 2018 till 17:50 per skattekrona,
- fastställa verksamhetsplan och budget för 2018 med inriktning för 2019-2020 enligt Miljöpartiets förslag,
- fastställa vision, övergripande mål, nämndmål samt uppdrag för staden, styrelsen och nämnderna för 2018 enligt kommunstyrelsens förslag,
- fastställa finansiella mål och ekonomiska ramar, inklusive drift- och investeringsbudget för styrelse och nämnder för 2018 enligt Miljöpartiets förslag,
- anta styrregler enligt förslaget och uppdra till kommunstyrelsen att vid behov fatta beslut om kompletteringar av styrreglerna under året,
- uppdra till kommunstyrelsen att tillse att styrelse och nämnder minst två gånger under 2018 redovisar verksamhets- och budgetuppföljningar till kommunfullmäktige,
- uppdra till styrelse och nämnder att justera sina verksamhetsbudgetar med anledning av ändringar jämfört med beslutade budgetar enligt kommunstyrelsens förslag i juni 2017,
- uppdra till styrelse, nämnder, berörda företag och stadsdirektören m.fl. att verkställa de uppdrag och intentioner som framgår av förslaget,
- uppdra till kommunstyrelsen, att i samverkan med nämnderna, vid behov föreslå revidering av nämndernas reglementen som en följd av verksamhetsförändringar.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige därutöver besluta att från den 1 januari 2018:

- anta byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa inom bygglov och planer med undantag för taxan för solenergi,
- anta byggnadsnämndens förslag till ändrad taxa inom kart- och mätverksamhet,
- anta tekniska nämndens förslag till förändrade taxor inom avfall och återvinning,
- anta tekniska nämndens förslag till förändrade taxor inom trafik och väghållning,
- anta kultur- och fritidsnämndens förslag till nya taxor för hyra av samlingslokaler,
- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens område,

- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för tillsyn inom strålskyddslagens område,
- anta miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till ändrad taxa för offentlig kontroll av livsmedel.
- anta Miljöpartiets förslag till ändrad taxa inom bygglov som innebär att taxan för alla sorters bygglov som gäller solpaneler eller solfångare är 0 kr,
- anta Miljöpartiets förslag till ändrade parkeringstaxor som innebär en höjning av alla parkeringsavgifter med 15%.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige även besluta att från den 1 juli 2018:

- anta kultur- och fritidsnämndens förslag till nya idrottstaxor.

2017-11-13

För Miljöpartiet de gröna

Bernhard Huber, gruppledare